

ŠIAULIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS KULTŪROS CENTRO MĖGĖJŲ MENO KOLEKTYVŲ STEIGIMO IR VEIKLOS TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Šiaulių rajono savivaldybės kultūros centro mėgėjų meno kolektyvų steigimo ir veiklos tvarkos aprašas (toliau – tvarka) nustato Šiaulių rajono savivaldybės kultūros centro (toliau – Kultūros centras) mėgėjų meno kolektyvų ir jų vadovų veiklos tikslus, meno kolektyvų vadovų bendrosios kompetencijos reikalavimus, darbo apimtis.
2. Tvarkoje vartojamos sąvokos:
 - 2.1. **Meno kolektyvas** – asmenų grupė, užsiimanti menine veikla, turinti savo repertuarą ir galinti jį pristatyti žiūrovams.
 - 2.2. **Meno kolektyvo vadovas** – asmuo, kuris turi vienos ar kitos meno šakos, žanro profesinį išsilavinimą arba darbo patirtį ir pagal darbo sutartį vadovauja meno kolektyvui, t. y. atsako už jo meninę, mokomąją, organizacinę veiklą ir jos rezultatus.
 - 2.3. **Meno vadovas** – darbuotojas, dirbantis su asmenų grupe (vaikų, suaugusiųjų), siekiančia meninės kūrybinės saviraiškos ir tobulinimosi kurioje nors kultūros ir meno srityje, vadovauja kolektyvui (būreliui, studijai, klubui, grupei), t. y. atsako už jo meninę, mokomąją, organizacinę veiklą ir jos rezultatus.

II. MENO KOLEKTYVŲ STEIGIMAS, JŲ RŪŠYS IR STRUKTŪRA

3. Atsižvelgiant į Kultūros centro pareigybių skaičių ir mėgėjų meno kolektyvui keliamus meninės veiklos uždavinius, interpretuojamų meno šakų, žanrų pobūdį ir įvairovę, dalyvių skaičių Kultūros centre gali būti steigiami šioje tvarkoje nurodyti mėgėjų meno kolektyvai, kurie privalo turėti vadovą ir gali turėti kitus meno specialistus.
4. Sprendimą steigti naują mėgėjų meno kolektyvą ar pakeisti esamo mėgėjų meno kolektyvo statusą priima Kultūros centro direktorius.
5. Meno vadovai ir kiti meno specialistai, vadovaujantys mėgėjų meno kolektyvams, dirba pagal suminę darbo laiko apskaitą ir savo darbo laiką skirsto į kontaktines ir nekontaktines darbo valandas:
 - 5.1. kontaktines valandas sudaro darbo laikas, skiriamas repeticijoms ir koncertinei veiklai;
 - 5.2. nekontaktines valandas sudaro darbo laikas, skiriamas metodiniam pasirengimui repeticijoms, repertuaro atnaujinimo paieškai, koncertinės veiklos išvežimo ir atlikimo organizavimui bei įvairių klausimų sprendimui su renginių organizatoriais, seminarų, mokymų lankymui, saviugdai, dokumentacijos, biudžeto, renginių koncepcijų derinimui su Kultūros centro administracija bei kitų užduočių vykdymui.
6. Meno vadovų ir kitų meno specialistų kontaktinės darbo valandos fiksuojamos/apibrėžiamos, sudarant Kultūros centro ar atskiro filialo mėgėjų meno kolektyvų Darbo grafikus, kuriuos tvirtina Kultūros centro direktorius.

7. Kolektyvai steigiami pagal meno šakas ir skirstomi į muzikos (vokaliniai; instrumentiniai), šokių, vaidybos meno, dailės (taudodailės) ir mišrius (dainų ir šokių, folkloro). Kolektyvai skiriami pagal dalyvių skaičių, amžių, atlikėjų sudėtį ir pan.

7. Vokaliniai kolektyvai:

7.1. Choras – 16–60 (ir daugiau) dainininkų kolektyvas:

7.1.1. mišrus choras (suaugusiųjų) – 16–60 (ir daugiau) dainininkų kolektyvas (keturios balsų grupės: sopranai, altai, tenorai, bosai);

7.1.2. lygių balsų choras – 16–60 (ir daugiau) dainininkų kolektyvas (dvi balsų grupės: vyrų choruose – tenorai ir bosai, moterų – sopranai ir altai);

7.1.3. kamerinis choras – 16–25 (mišrus ar lygių balsų) dainininkų kolektyvas;

7.1.4. moksleivių choras – 16–60 (ir daugiau) dainininkų kolektyvas (dvi balsų grupės: sopranai/diskantai ir altai). Jie skirstomi:

7.1.4.1. jaunučių choras – bendrojo lavinimo mokyklos 1–4 klasių moksleivių (berniukų ir mergaičių) dainininkų kolektyvas;

7.1.4.2. jaunių choras – bendrojo lavinimo mokyklos 5–8 klasių (berniukų ir mergaičių) dainininkų kolektyvas;

7.1.4.3. merginų choras – bendrojo lavinimo mokyklos 9–12 klasių moksleivių (mergaičių, merginų) dainininkų kolektyvas;

7.1.4.4. jaunuolių choras – bendrojo lavinimo mokyklos 9–12 klasių moksleivių (vaikinių) dainininkų kolektyvas;

7.1.4.5. jaunimo mišrus choras – bendrojo lavinimo mokyklos 9–12 klasių moksleivių (merginų ir vaikinių) dainininkų kolektyvas. Choras privalo turėti vadovą ir koncertmeisterį/akompaniatorių.

7.2. Vokalinis ansamblis – 1–15 dainininkų mėgėjų kolektyvas:

7.2.1. mažasis (kamerinis) ansamblis – 1–5 dainininkų (solistai, duetai, tercetai, kvartetai, kvintetai). Gali būti mišrus (įvairūs sopranų, altų ir tenorų, bosų deriniai) ir lygių balsų (sopranų ir altų ar tenorų ir bosų);

7.2.2. vokalinis ansamblis – 5–15 dainininkų grupė (mišrus ir lygių balsų);

7.2.3. džiazas ansamblis – 5–15 dainininkų improvizacinės muzikos atlikėjų grupė (mišrių ir lygių balsų), propaguojanti įvairių stilių džiazos muziką.

Vokalinis ansamblis privalo turėti vadovą ir koncertmeisterį/akompaniatorių.

8. Instrumentiniai kolektyvai:

8.1. Pučiamųjų instrumentų kolektyvai:

8.1.1. koncertinis pučiamųjų instrumentų orkestras – 40–60 ir daugiau muzikantų kolektyvas. Pilnos sudėties orkestras turi medinių, varinių pučiamųjų ir mušamųjų instrumentų grupes;

8.1.2. varinių pučiamųjų instrumentų orkestras – 30 muzikantų kolektyvas. Orkestras turi varinių pučiamųjų ir mušamųjų instrumentų grupes;

8.1.3. džiazas orkestras (bigbendas) – 20 muzikantų kolektyvas. Specialios sudėties orkestras turi medinių, varinių pučiamųjų, mušamųjų, klavišinių ir styginių instrumentų grupes. Gali turėti ir vokalo grupę;

8.1.4. pučiamųjų, mušamųjų instrumentų ansambliai (kvartetai, kvintetai, diksilendai) – 4-18 muzikantų kolektyvai, grojantys įvairiais pučiamaisiais, mušamaisiais ir klavišiniais instrumentais. Pučiamųjų orkestrai gali turėti choreografinės grupes – 6 ir daugiau merginų šokėjų. Orkestrai privalo turėti vadovą ir koncertmeisterį, jei yra choreografinė grupė – choreografinės grupės vadovą, jei yra vokalo grupė – vokalo grupės vadovą.

8.1.5. muzikos grupė – muzikantų grupė (skaičius neribojamas), grojanti įvairiais instrumentais (akustiniais ir elektriniais instrumentais) ir atliekanti įvairaus žanro ir interpretacijų

instrumentinius/vokalinius kūrinius. Muzikos grupė gali turėti ir dainininkų. Kolektyvas privalo turėti vadovą.

9. Liaudiškos muzikos kolektyvai:

9.1. Liaudies instrumentų ansamblis – 3–20 muzikos atlikėjų (vaikų ir/ ar suaugusiųjų) kolektyvas, grojantis vienu ar keliomis instrumentų (birbynių, kanklių, skudučių) grupėmis, autorinę kūrybą taip pat stilizuotą folklorą.

9.2. Liaudiška kapela – 8–15 (ir daugiau) instrumentinės muzikos atlikėjų, grojantys lietuvių liaudies, modifikuotais ir klasikiniais instrumentais autorinę kūrybą bei stilizuoto folkloro kūrinius. Kapela gali turėti 2–5 ir daugiau atlikėjų vokalinę grupę. Liaudies instrumentų ansambliai ir liaudiškai kapelai vadovauja vadovas.

10. Folkloro kolektyvai:

10.1. Folkloro grupė – dainininkų, muzikantų grupės (3–7 dalyviai ir daugiau), puoselėjančios krašto etninę kultūrą, atliekančios tradicinę liaudies kūrybą.

10.2. Folkloro ansamblis – 10–30 (ir daugiau) dainininkų, muzikantų grupės, puoselėjančios krašto etninę kultūrą, atliekančios tradicinę liaudies kūrybą;

10.3. Dainininkų grupė – sambūris (3–7 dalyviai ir daugiau), daugiau dėmesio skiriantis dainuojamajai tradicijai, unikaliems žanrams (pvz., sutartinėms), romansams, apeiginiam folklorui, specifiniams dainavimo būdams arba moderniai folkloro interpretacijai.

10.3. Tradicinė kapela – 3–12 muzikantų kolektyvas. Atsižvelgiant į regionų specifinius instrumentus, kolektyvą sudaro styginiai, dumpliniai, mušamieji, pučiamieji lietuvių liaudies tradiciniai ir atneštiniai muzikos instrumentai, kuriais atliekama tradicinė lietuvių liaudies instrumentinė muzika. Pagal instrumentų sudėtis kapelos gali būti senosios ir vėlyvosios. Visų rūšių folkloro grupėms vadovauja vadovas.

11. Liaudiškų šokių kolektyvai:

11.1. Liaudiškų šokių grupė – kurią sudaro ne mažiau 8 poros arba 16 dalyvių. Pagal amžių skirstomos:

11.1.1. jaunučių šokių grupė – 1–4 klasių berniukai ir mergaitės;

11.1.2. jaunių šokių grupė – 5–8 klasių berniukai ir mergaitės;

11.1.3. jaunuolių šokių grupė – 9–12 klasių merginos ir vaikinai;

11.1.4. mergaičių šokių grupė – 4–8 klasių šokėjos (ne mažiau 16);

11.1.5. merginų šokių grupė – šokėjos nuo 16 metų (ne mažiau 16);

11.1.6. jaunimo šokių grupė – merginos ir vaikinai nuo 16 iki 30 metų;

11.1.7. vyresniųjų šokių grupė – moterys ir vyrai nuo 30 iki 50 metų;

11.1.8. pagyvenusiųjų šokių grupė – moterys ir vyrai nuo 50 metų;

11.1.9. moterų šokių grupė – moterys nuo 30 metų ir daugiau.

Liaudiškų šokių grupė privalo turėti meno vadovą, gali turėti akompaniatorių.

11.2. Liaudiškų šokių studija – šokėjų sambūris, turintis ne mažiau kaip 3 šokėjų grupes ir vykdamas ilgalaikę mokomojo ir švietėjiško pobūdžio meninės veiklos ugdymo programą. Liaudiškų šokių studija privalo turėti vadovą, akompaniatorių.

11.3. Šiuolaikinių šokių grupė/kolektyvas – šokėjų sambūris (vaikų, suaugusiųjų, moterų, mišrūs), šokantis įvairių stilių (pramoginiai, šiuolaikiniai, gatvės, latino ir pan.) šokius. Kolektyvui vadovauja vadovas ar kitas specialistas.

12. Vaidybos meno kolektyvai:

12.1. Mėgėjų teatras – 5–30 (ir daugiau) aktorių (vaidintojų) mėgėjų kolektyvas. Dramos teatras – trupė, vaidinanti įvairių žanrų (drama, komedija ar tragedija) ir kryptių (muzikinis, poezijos, judesio, šokio ir kt.) spektaklius. Teatrai pagal amžių skirstomi:

12.1.1. vaikų teatras (nuo 3 iki 14 metų);

12.1.2. jaunimo teatras (nuo 14 iki 19 metų);

12.1.3. suaugusiųjų teatras (studentų, senjorų), dalyvių amžius nuo 19 metų. Teatrui vadovauja meno vadovas (režisierius), kolektyvas gali turėti pastatymų vadovą.

12.1.4. cirkas – artistų trupė, propaguojanti meno šaką, grindžiamą jėga, efektais, triukais, fokusais kurianti ekscentriškus vaidinimus ir kt. Kolektyvui vadovauja vadovas ar kitas specialistas.

12.1.5. teatro būrelis – asmenų, siekiančių meninės kūrybinės saviraiškos ir tobulinimosi kurioje nors teatro srityje, sambūris. Kolektyvui vadovauja vadovas ar kitas specialistas.

13. Liaudies meno kolektyvai (būreliai, studijos):

13.1. Tautodailės būrelis /studija/ klubas (šiais terminais vadinamų tautodailės mėgėjų sambūrių veiklos pobūdis dažniausiai nesiskiria) – grupė laisvu noru susibūrusių vaikų arba suaugusiųjų, norinčių susipažinti su etninės dailės tam tikromis šakomis, liaudies technologijomis ir išmokti daryti šioms šakoms priskiriamus dirbinius. Tautodailės būreliui vadovauja vadovas ar kitas kultūros specialistas.

14. Vaizduojamojo/taikomojo meno kolektyvai (būrelis, studija, klubas):

14.1. dailės / keramikos ir pan. – grupė laisvu noru susibūrusių vaikų arba suaugusiųjų, norinčių susipažinti su vaizduojamosios ar taikomosios dailės tam tikromis šakomis, technologijomis ir išmokti daryti šioms šakoms priskiriamus kūrinius. Kolektyvui vadovauja vadovas ar kitas kultūros specialistas.

14.2. Kolektyvai/būreliai/klubai/studijos - asmenų grupė (vaikų, suaugusiųjų), siekianti meninės kūrybinės saviraiškos ir tobulinimosi kurioje nors kultūros ir meno srityje. Kolektyvui vadovauja vadovas ar kitas specialistas.

III. MĖGĖJŲ MENO KOLEKTYVŲ VEIKLA

15. Mėgėjų meno kolektyvų veiklą organizuoja vadovas, jam talkinantys meno specialistai, kiti Kultūros centro specialistai, Kultūros centro administracija.

16. Pagrindiniai mėgėjų meno kolektyvų vadovų, dalyvių, Kultūros centro uždaviniai:

16.1. plėtoti vaikų, moksleivių, jaunimo, suaugusiųjų žmonių kultūrinį švietimą, ugdomąją meninę raišką ir saviraišką;

16.2. sistemingai mokantis, repetuojant repertuaro kūrinius, rengti menines programas, dalyvauti kultūrinėje, koncertinėje, šviečiamosioje veikloje;

16.3. gilinti žinias, lavinti gabumus ir gebėjimus;

16.4. dalyvauti vietos bendruomenės kultūriniam gyvenime;

16.5. dalyvauti vietiniuose, regioniniuose, respublikiniuose, tarptautiniuose konkursuose, festivaliuose, Dainų šventėse;

16.6. rūpintis meno šakos, žanro populiarinimu, žmonių įtraukimu į kultūrinę, meninę, šviečiamąją veiklą;

16.7. puoselėti meno šakų, žanrų kultūrinį, istorinį palikimą, perduoti tradicijas ateities kartoms;

16.8. kultūrinėmis, meninėmis priemonėmis dalyvauti visuomenės žalingų įpročių prevencijoje;

16.9. propaguoti meninio ugdymo, kaip visą gyvenimą trunkančio proceso, reikšmę asmenybei, skatinti meninio ugdymo ir saviugdos poreikį.

IV. MĖGĖJŲ MENO KOLEKTYVŲ VADOVŲ DARBO FUNKCIJOS IR BENDROJI KOMPETENCIJA

17. Mėgėjų meno kolektyvų vadovai:

17.1. organizuoja meninės veiklos dalyvių paiešką, buria kolektyvą, asmenis bendram darbui;

17.2. rengia ir veda grupines, jungtines, generalines repeticijas, dirba ir moko individualiai;

- 17.3. sudaro repeticijų grafikus;
 - 17.4. parenka, analizuoja ir parengia repeticijoms kūrinius (suformuoja repertuarą);
 - 17.5. individualiai rengiasi repeticijoms, studijuoja metodinę literatūrą, nuolat mokosi ir tobulina kvalifikaciją;
 - 17.6. planuoja ir organizuoja meno kolektyvo viešus pasirodymus, rūpinasi reklama ir kt.;
 - 17.7. supažindina dalyvius su meno kūrinių autoriais, kūrinių stiliumi, atlikimo ypatybėmis, interpretavimo galimybėmis, muzikine, teatine, choreografinė ir kt. kalba, pagal galimybes rengia pranešimus, paskaitas.
 - 17.8. dalyvauja įvairiuose seminaruose, konferencijose, mokymuose, pasitarimuose, visuomenei naudingoje veikloje;
 - 17.9. rūpinasi meno kolektyvų koncertinių kostiumų, muzikos instrumentų, kitų priemonių įsigijimu ir priežiūra;
 - 17.10. tvarko meno kolektyvo repeticijų, kultūrinės, koncertinės veiklos apskaitą - pildo mėgėjų meno kolektyvų veiklos žurnalus atskirai kiekvienam kolektyvui. Žurnalas yra tęstinis (priedas 1). Žurnalų apskaitą, kartą metuose, tikrina Kultūros centro direktoriaus pavaduotojas;
 - 17.11. rengia savo kolektyvų ataskaitas (priedas 2);
 - 17.12. glaudžiai bendradarbiauja su Kultūros centro administracija, kultūros proceso ir renginių organizavimo, kvalifikacijos tobulinimo institucijomis.
18. Mėgėjų meno kolektyvų vadovai privalo:
- 18.1. išmanyti meno šaką, žanrą, jų specifika, tendencijas ir būklę šalyje ir už jos ribų;
 - 18.2. turėti reikiamų teorinių žinių ir praktinių įgūdžių;
 - 18.3. pažinti šalies kultūros, švietimo politiką ir procesus, vietinių, regioninių, respublikinių renginių organizavimo sistemą;
 - 18.4. gebėti vertinti tradicinės kultūros, akademinio meno, šiuolaikinės muzikos, teatro, choreografijos tendencijas, tarpusavio sąsajas;
 - 18.5. pažinti Lietuvos dainų švenčių ir Moksleivių dainų švenčių organizavimo sistemą, dainų švenčių tradicijos keliamus reikalavimus.
 - 18.6. Konkretūs reikalavimai mėgėjų meno kolektyvų vadovams ir jų funkcijos nustatomos pareigybių aprašymuose, kuriuos tvirtina Kultūros centro direktorius.

V. KULTŪROS CENTRO ATSAKOMYBĖ IR TEISĖS ORGANIZUOJANT MĖGĖJŲ MENO KOLEKTYVŲ VEIKLĄ

19. Kultūros centras, pripažindamas meno veiklos ir meninio ugdymo svarbą visuomenei ir atskiroms jos grupėms:
- 19.1. rūpinasi būtinomis sąlygomis mėgėjų meno kolektyvų veiklai užtikrinti – pakviečia vadovą, moka jam ir kitiems kolektyvo gyvavimui būtiniams grupių vadovams, akompaniatoriams, koncertmeisteriams darbo užmokestį, suteikia patalpas repeticijoms, pasirodymams ir pan.;
 - 19.2. padeda organizuoti mėgėjų meno kolektyvų kultūrinę, koncertinę, edukacinę veiklą ir skiria tam lėšų.
 - 19.3. pagal galimybes numato lėšas meno kolektyvų koncertiniams kostiumams, muzikos instrumentams, kitoms priemonėms įsigyti;
 - 19.4. pagal finansines galimybes tenkina kolektyvų vadovų veiklos planus, materialiai ir moraliai remia meno kolektyvų dalyvių, vadovų pastangas plėtoti kultūrinę veiklą, gerinti žmonių–kolektyvo dalyvių, bendruomenės, visuomenės – gyvenimo kokybę;
 - 19.5. sudaro sąlygas vadovams dalyvauti metodiniuose, mokomuosiuose ir kultūros renginiuose, apmoka komandiruotės išlaidas;
 - 19.6. tikrina kolektyvų veiklos žurnalus.

20. Kultūros centras turi teisę kolektyvo planuose numatyti bendruomenės, įstaigos renginius ar kitus poreikius, kuriuos kolektyvas turės tenkinti.

VI. MĖGĖJŲ MENO KOLEKTYVŲ VERTINIMAS IR KATEGORIJŲ SUTEIKIMAS

21. Kolektyvų meninio lygio kategoriją nustato Lietuvos nacionalinis kultūros centras, atsižvelgiant į mėgėjų meno kolektyvo Dainų šventės privalomo repertuaro parengimo lygį ir kitus pasiektus meninius rezultatus (meninį lygį). Pagal veiklą ir kitus vertinimo kriterijus, meno kolektyvui ketveriems metams suteikiama I, II, III arba IV kategorija.

VII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

22. Visais atvejais, steigiant mėgėjų meno kolektyvą, priimant meno kolektyvo vadovą ir/ar kolektyvo gyvavimui būtiną kitą specialistą į darbą, atsižvelgiama į Kultūros centrui patvirtintą pareigybių skaičių ir darbo užmokesčio fondą.

23. Šis tvarkos aprašas gali būti keičiamas ir / ar naikinamas Kultūros centro direktoriaus įsakymu.

MĖGĖJŲ MENO KOLEKTYVŲ VEIKLOS ATASKAITA
už _____ m.

Istaiga	Šiaulių rajono savivaldybės kultūros centras
Pilnas kolektyvo pavadinimas	
Kategorija (jei suteikta)	
Dalyvių skaičius	
Lankytojų repeticijose (iš veiklos žurnalo) sk.	
Vadovo(ų) vardas, pavardė	
Repeticijų laikas, vieta (pagal patvirtintą k-vų repeticijų grafiką)	

Kolektyvo koncertai išvykose	Suaugusiems	Dalyvių sk.	Vaikų ir jaunimui	Dalyvių sk.	Visi renginiai	Dalyvių sk.
Išvykose Lietuvoje						
Išvykose užsienyje						

Koncertai vietoje (data, renginio pavadinimas):

Koncertai išvykose (data, renginio pavadinimas, vieta):

Dalyvavimas rajono renginiuose, šventėse (data, renginio pavadinimas, vieta):

Tarptautiniai, Respublikiniai, regioniniai, apskrities konkursai, festivaliai, šventės (data, renginio pavadinimas, vieta, laimėjimai):

Kolektyvo vadovas

parašas

data